

2020/01

Tarpininkavimo
įdarbinant paslaugų
teikėjų įdarbinti
asmenys 2019 metais

Užimtumo
tarnyba

Santrauka

53 tarpininkavimo įdarbinant paslaugų teikėjai (toliau – tarpininkai) pateikė informaciją Užimtumo tarnybai apie 2019 m. veiklą ir fiziniams asmenims suteiktas tarpininkavimo įdarbinant paslaugas.

Tarpininkavimo įdarbinant veiklą vykdė 46 juridiniai asmenys ir 1 fizinis asmuo. 6 tarpininkai informavo, kad neįdarbino nei vieno asmens. 7 tarpininkai Užimtumo tarnybai pateikė pranešimus apie ketinimą teikti tarpininkavimo įdarbinant paslaugas trečiųjų šalių piliečiams, norintiems dirbti Lietuvos Respublikoje pagal darbo sutartį.

2019 m. tarpininkai padėjo įsidarbinti 6,7 tūkst. asmenų, Užimtumo tarnyba – 179 tūkst.

Tarpininkai daugiausia asmenų įdarbino Lietuvoje – 4 tūkst. (59 proc.). Tarp įdarbintųjų Lietuvoje vyrauja asmenys iki 29 m. (56 proc.), vyrų ir moterų įdarbinama apylygiai.

2,8 tūkst. asmenų tarpininkaujant tarpininkams įdarbinti užsienyje. Daugiausia įdarbinta asmenų iki 29 m. (48%), vyrų (71%), Nyderlanduose (41%).

Beveik keturiems šimtams piliečių iš trečiųjų šalių tarpininkai padėjo rasti darbą Lietuvoje. Daugiausia įdarbinta 30–49 m. asmenų (82%), vyrų (96%), iš Ukrainos (88%).

2019 m. asmenų pranešimų dėl tarpininkų teikiamų paslaugų pažeidimų buvo nedaug. Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2019 m. sausio–spalio mėn. gavo du klientų pareiškimus, Policijos departamentas prie LR vidaus reikalų ministerijos pradėjo 3 administracinio nusižengimo (teisės pažeidimo) teisenas už tarpininkavimo įdarbinant paslaugų teikimo pažeidimus. Visais atvejais pranešimai nepasitvirtino.

Pranešimai apie ketinimą teikti tarpininkavimo įdarbinant paslaugas 2019 metais

5 tarpininkavimo įdarbinant paslaugų teikėjai informavo Užimtumo tarnybą apie statusą ir tarpininkavimo įdarbinant paslaugų teikimo pradžią. Tarpininkavimo įdarbinant veiklą pradėjo 4 juridiniai asmenys ir 1 fizinis asmuo.

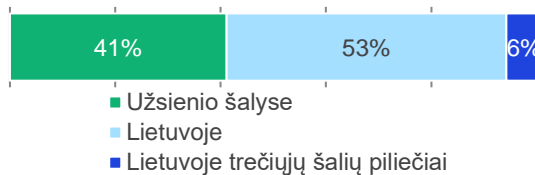
7 tarpininkai pateikė pranešimus Užimtumo tarnybai apie ketinimą teikti tarpininkavimo įdarbinant paslaugas trečiųjų šalių piliečiams, norintiems dirbti Lietuvos Respublikoje pagal darbo sutartį. Visi tarpininkai pranešimo pateikimo metu atitiko Užimtumo įstatymo 30¹ straipsnio 2 dalyje nurodytus kriterijus.

Įdarbinti asmenys 2019 metais

53 tarpininkai pateikė informaciją Užimtumo tarnybai apie 2019 m. veiklą ir fiziniams asmenims suteiktas tarpininkavimo įdarbinant paslaugas. Tarpininkavimo įdarbinant veiklą vykdė 46 juridiniai asmenys ir 1 fizinis asmuo. 6 tarpininkai informavo, kad 2019 m. veiklos nevykdė ir neįdarbino nei vieno asmens.

Lyginant tarpininkų ir Užimtumo tarnybos tarpininkavimo paslaugų klientus, matyti, kad tarpininkai daugiausia padeda įsidarbinti vyrams ir jaunesniems asmenims, o Užimtumo tarnyba – vyresniems asmenims.

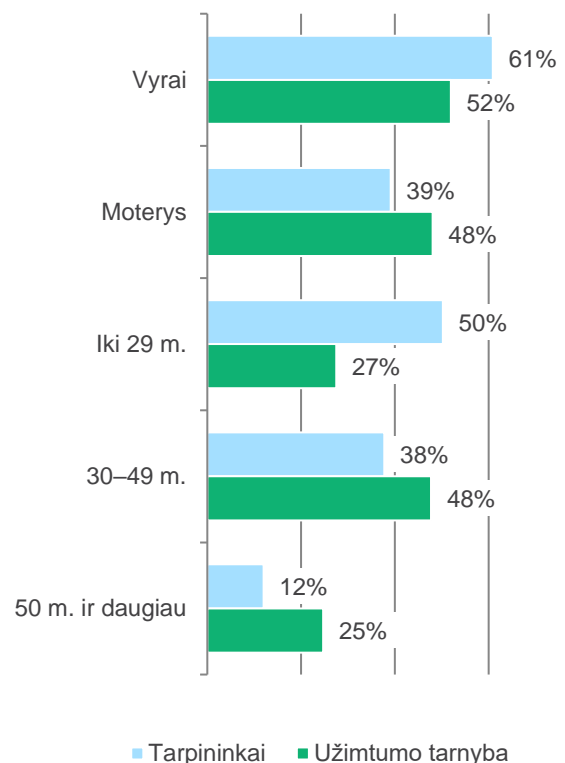
Tarpininkų įdarbinti asmenys pagal šalis

Iš viso tarpininkai padėjo įsidarbinti 6736 asmenis, iš jų užsienyje – 2771 (41 proc.), Lietuvoje – 3965 (59 proc.). Iš įdarbintųjų – 4102 (61 proc.) vyrai ir 2634 (39 proc.) moterys. Kas antras įdarbintas asmuo buvo iki 29 metų (3384, 50 proc.), kas trečias – 30–49 metų amžiaus (2544, 38 proc.). Vyresni nei 50 metų asmenys sudarė 12 proc. (808) visų įdarbintų darbo ieškančių asmenų.

Užimtumo tarnybos specialistai tarpininkavo įsidarbinant 179 tūkst. asmenų. Iš įdarbintųjų – 93 tūkst. (52 proc.) vyrai ir 86 tūkst. (48 proc.) moterys. Kas antras įdarbintas asmuo 30–49 metų (86 tūkst., 48 proc.), kas ketvirtas – iki 29 metų (49 tūkst., 27 proc.) ir vyresnis nei 50 metų (44 tūkst., 25 proc.).

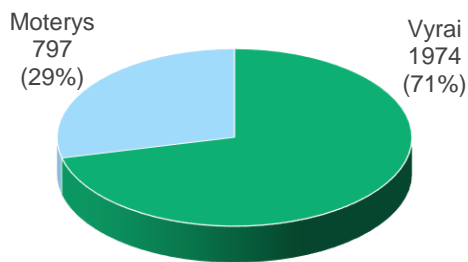
Tarpininkų ir Užimtumo tarnybos įdarbinti asmenys

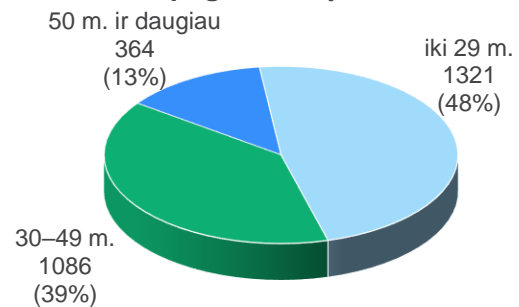
Tarpininkavimo įdarbinant paslaugų teikėjų įdarbinti asmenys užsienyje

2019 m. užsienio valstybėse įdarbintas 2771 asmuo, t. y. 41 proc. visų tarpininkų įdarbintų asmenų. Didžioji dalis įdarbintų asmenų – vyrai (71 proc.). Beveik kas antras įdarbintas buvo iki 29 metų amžiaus – 1321 (48 proc.). Daugiausiai asmenų buvo įdarbinta Nyderlanduose – 1141 (41 proc.), Vokietijoje – 547 (20 proc.) ir Norvegijoje – 485 (18 proc.).

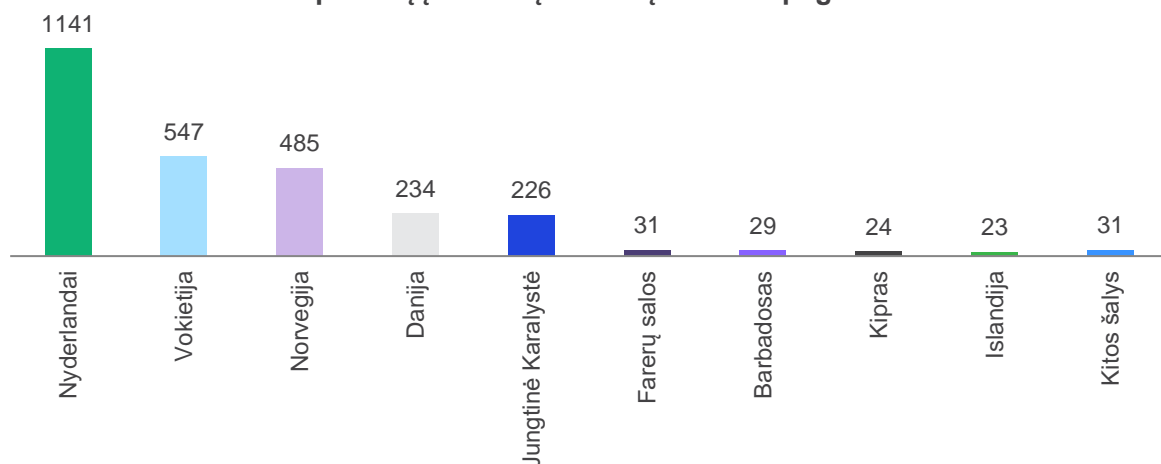
Tarpininkų įdarbinti asmenys pagal lytį

Tarpininkų įdarbinti asmenys pagal amžių

Tarpininkų įdarbintų asmenų skaičius pagal šalis

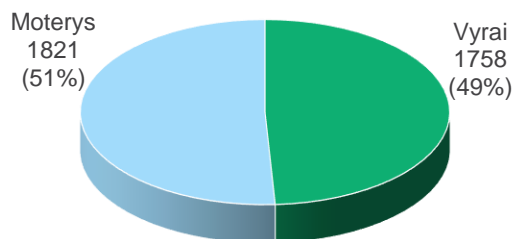

Pastaba. Kitos šalys: Švedija (12), Airija (7), Lenkija (5), Latvija (5), Estija (2).

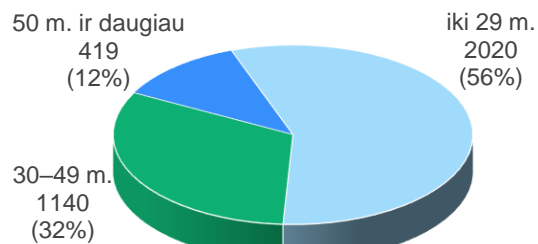
Tarpininkavimo įdarbinant paslaugų teikėjų įdarbinti asmenys Lietuvoje

Lietuvoje tarpininkai įdarbino 3579 darbo ieškančius asmenis, gyvenančius Lietuvoje – 1821 moterį (51 proc.) ir 1758 vyrus (49 proc.). Daugiausiai tai buvo asmenys iki 29 metų – 2020 (56 proc.), tuo tarpu asmenys nuo 30 iki 49 metų sudarė 32 proc., vyresni nei 50 metų – 12 proc.

Tarpininkų įdarbinti asmenys pagal lytį

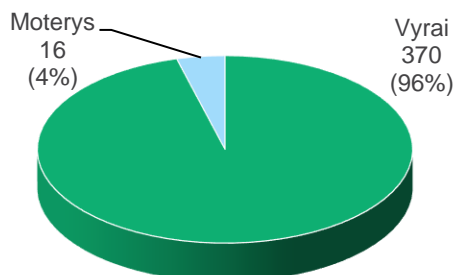
Tarpininkų įdarbinti asmenys pagal amžių

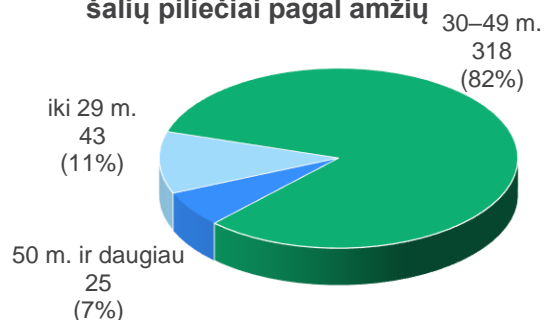
Tarpininkavimo įdarbinant paslaugų teikėjų įdarbinti piliečiai iš trečiųjų šalių Lietuvoje pagal darbo sutartį

Tarpininkai informavo Užimtumo tarnybą, kad 2019 m. Lietuvoje įdarbino 386 trečiųjų šalių piliečius pagal darbo sutartis, t. y. 6 proc. visų tarpininkų įdarbintų asmenų. Didžioji dalis įdarbintų asmenų – vyrai (96 proc.), 30–49 metų amžiaus (82 proc.). Daugiausiai asmenų buvo įdarbinta iš Ukrainos – 339 (88 proc.).

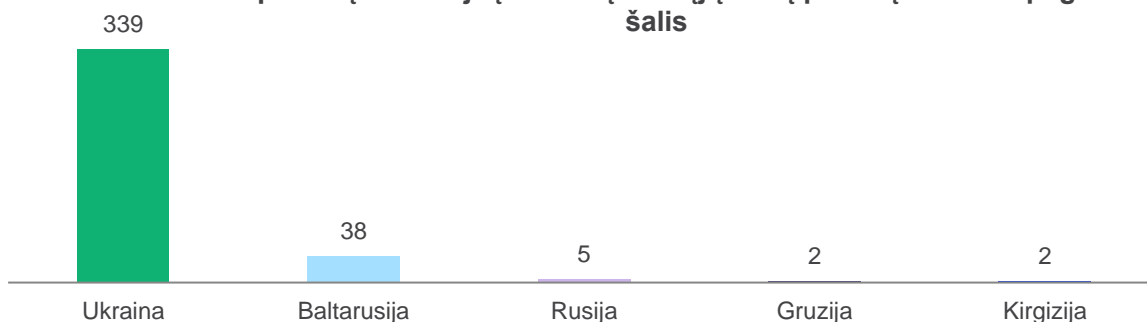
Tarpininkų įdarbinti trečiųjų šalių piliečiai pagal lytį

Tarpininkų įdarbinti trečiųjų šalių piliečiai pagal amžių

Tarpininkų Lietuvoje įdarbintų trečiųjų šalių piliečių skaičius pagal šalį

Klientų pareiškimai dėl tarpininkų teikiamų paslaugų

2019 m. Užimtumo tarnybos Konsultavimo telefonu skyrius nėra gavęs klientų pareiškimų dėl tarpininkų teikiamų paslaugų pažeidimų.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba informavo, kad 2019 m. sausio–spalio mėn. gavo du klientų pareiškimus dėl tarpininkų teikiamų paslaugų. Klientai skundėsi sutartų darbo sąlygų neatitikimu ir įsipareigojimų pagal sutartį nevykdymu. Abu pareiškimai perduoti pagal kompetenciją Policijos departamentui prie LR vidaus reikalų ministerijos, Užimtumo tarnybai prie LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Kadangi Užimtumo tarnyba neatsako už fizinių ir juridinių asmenų, vykdančių tarpininkavimo įdarbinant paslaugų teikimą, veiklą ir jų teikiamų paslaugų kokybę, visus asmenų pastebėtus pažeidimus nagrinėja teisėsaugos institucijos, nes administracinė atsakomybė už tarpininkavimo įdarbinant paslaugų teikimo reikalavimų pažeidimus yra numatyta Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 133 straipsnyje „Tarpininkavimo įdarbinant paslaugų teikimo reikalavimų pažeidimas“.

Policijos departamentas prie LR vidaus reikalų ministerijos nurodė, kad administracinių nusižengimų registro duomenimis, 2019 m. sausio–spalio mėn. buvo pradėtos 3 administracinio nusižengimo (teisės pažeidimo) teisenos už tarpininkavimo įdarbinant paslaugų teikimo pažeidimus. Visais atvejais pranešimai nepasitvirtino ir buvo priimti nutarimai administracinio nusižengimo (teisės pažeidimo) teisenas nutraukti.

Ižvalgos

Tarpininkų pateikti duomenys rodo, kad daugiausia tarpininkai padeda įsidarbinti vyrams iki 29 m. Šios grupės asmenų daugiausia įdarbinama ne tik Lietuvoje, bet ir siunčiama darbui užsienyje. Tuo tarpu vyresniems nei 50 m. asmenims įsidarbinti ir integruotis darbo rinkoje padedama mažiausia. Kaip rodo Užimtumo tarnybos duomenys, šios amžiaus grupės asmenims darbą rasti yra sunkiau. 2019 m. registruotas nedarbas vyresnių nei 50 m. asmenų siekė 11,1 proc., jaunimo iki 29 m. – 5,5 proc. Esant įtampai darbo rinkoje ir trūkstant darbuotojų, tarpininkų profesinė patirtis identifikuojant darbo ieškančiųjų kompetencijas ir darbdavių reikalavimų išmanymas ateityje galėtų turėti didesnę vaidmenį užtikrinant vyresnio amžiaus asmenų tvarų įdarbinimą.

Tikėtina, kad informacija apie tarpininkavimo paslaugų teikimą Lietuvoje iš dalies atspindi realią situaciją darbo rinkoje, pvz.: įdarbinimą užsienyje ar trečiųjų šalių piliečių įdarbinimą Lietuvoje. Atkreiptinas dėmesys, kad tik nedidelė dalis tarpininkavimo paslaugų teikėjų (53) pateikė informaciją Užimtumo tarnybai apie 2019 m. veiklą ir fiziniams asmenims suteiktas tarpininkavimo įdarbinant paslaugas. Remiantis Statistikos departamento duomenimis, 2019 m. III ketv. Lietuvoje veikė 365 įdarbinimo veiklą vykdančios įmonės. Atsižvelgiant į tai ir siekiant rinkoje veikiančių tarpininkavimo paslaugų įmonių skaidrumo, svarstyтина papildyti Užimtumo tarnybos direktoriaus patvirtintą „Dėl informacijos apie tarpininkavimo įdarbinant paslaugų teikimą tvarkos aprašą“, nurodant informaciją turinčių teikti paslaugų įmonių veiklos kodą pagal EVRK 2 red. (N78 Įdarbinimo veikla).

Tik 7 tarpininkai 2019 m. pateikė pranešimus Užimtumo tarnybai apie ketinimą teikti tarpininkavimo įdarbinant paslaugas trečiųjų šalių piliečiams, norintiems dirbti Lietuvos Respublikoje pagal darbo sutartį. Taip pat tarpininkų pateikti duomenys rodo, kad jie tarpininkavo įdarbinant apie 400 piliečių iš trečiųjų šalių. Tikėtina, kad tam tikrų sektorių darbdaviai atsisako tarpininkų teikiamų tarpininkavimo įdarbinant paslaugų ir tiesiogiai dirba su užsieniečiais. Visgi į Lietuvą atvykstančių užsieniečių skaičius dėl laisvesnės imigracinės politikos yra gerokai didesnis. 2019 m. Užimtumo tarnyba užsieniečiams išdavė 9,1 tūkst. leidimų dirbti Lietuvoje. Migracijos departamentas prie LR VRM darbo pagrindu 2019 m. išdavė 37,5 tūkst. nacionalinių vizų.

PRIEDAI

Tarpininkų užsienyje įdarbintų asmenų skaičius 2019 metais

Šalis	Iš viso	Lytis		Amžius		
		Vyras	Moteris	< 29 metų	30–49	> 50
Nyderlandai	1141	816	325	746	357	38
Vokietija	547	380	167	155	280	112
Norvegija	485	364	121	191	190	104
Danija	234	171	63	115	82	37
Jungtinė Karalystė	226	121	105	83	101	42
Farerų salos	31	31	0	0	22	9
Barbadosas	29	19	10	9	16	4
Kipras	24	24	0	5	8	11
Islandija	23	23	0	12	11	0
Švedija	12	12	0	3	5	4
Airija	7	3	4	1	6	0
Lenkija	5	5	0	0	2	3
Latvija	5	4	1	1	4	0
Estija	2	1	1	0	2	0
Iš viso:	2771	1974	797	1321	1086	364

Tarpininkų Lietuvoje įdarbintų trečiųjų šalių piliečių skaičius 2019 metais

Šalis	Iš viso	Lytis		Amžius		
		Vyras	Moteris	< 29 metų	30–49	> 50
Ukraina	339	325	14	33	283	23
Baltarusija	38	38	0	6	30	2
Rusija	5	5	0	2	3	0
Gruzija	2	2	0	0	2	0
Kirgizija	2	0	2	2	0	0
Iš viso:	386	370	16	43	318	25

Tarpininkų Lietuvoje įdarbintų Lietuvos darbo ieškančių asmenų skaičius 2019 metais

Šalis	Iš viso	Lytis		Amžius		
		Vyras	Moteris	< 29 metų	30–49	> 50
Lietuva	3579	1758	1821	2020	1140	419

Užimtumo tarnybos įdarbintų asmenų skaičius 2019 metais

Šalis	Iš viso	Lytis		Amžius		
		Vyras	Moteris	< 29 metų	30–49	> 50
Lietuva	179538	93259	86279	49323	85691	44360

